

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *vedoucí práce*

Autor/ka práce: Aryna Pyatkevich

Název práce: Transformace postsocialistické identity ve východní Evropě: Analýza případu České republiky a Běloruska

Vedoucí práce: Mgr. Andrea Průchová Hružová Ph.D.

Oponent/tka: Mgr. David Pergl

Navržené hodnocení: E - F

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autorka předkládá zajímavé výzkumné téma, které si klade za cíl prostřednictvím rozhovorů s mladými informanty, věnujícími se profesně didaktice moderního dějepisu, prozkoumat podoby postkomunismu v České republice a Bělorusku. Vychází přitom z teoreticky doložené premisi, že Česká republika může být rámována konceptem postsocialismu, běloruská společnost pak spadá pod hlavičku postsovětismu. V úvodu práce tyto cíle formuluje celkem jasně a ve stručném závěru si na položené výzkumné otázky odpovídá.

Výzkumné otázky nejsou všechny vhodně formulovány, konkrétně se jedná o otázku/y: „Jak se liší oficiální kolektivní paměť českých/běloruských pracovníků institutů paměti o socialistické minulosti od neoficiální?“ Autorka zejména pro české prostředí nevytváří v teoretické části práce jasnou představu o tom, jaká je „oficiální kolektivní paměť“ českých pracovníků institutů paměti, a zároveň se z práce nedozvídáme pro české prostředí více o tom, co autorka jako „instituty paměti“ chápe, přestože latentně danému rozumím.

Struktura práce je v pořádku v teoretické a metodologické části, avšak za problematickou považuji zcela nedopracovanou sekci 3.2 „Postsocialismus v České republice“, kdy autorka vůbec nepracuje s kategoriemi napomáhajícími interpretaci zjištění (jako v případě předchozí podkapitoly věnované Bělorusku) a tato část pouze obsahuje několik výpovědí informanta „P.“. Nedopracovaný je také seznam literatury, kdy v něm mnoho titulů použitých v práci chybí. Tyto nedostatky bohužel vrhají na práci, společně s dalšími formálními problémy textu, špatné světlo a ubírají jí kvality, jež by mohla při pečlivém zpracování nést.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

V teoretické části práce autorka prokazuje dostatečnou znalost teoretického rámce zvolené problematiky. Za stěžejní texty si bere práce Budena, Kalmara a Tlostanové, jimž dobře rozumí. V případě českého kontextu se zdá být problematické tvrzení v úvodu práce o tom, že existuje konsenzuální společenská pozice odsuzující komunismus, když sama autorka na následujících

stránkách pomocí literatury dokazuje, že vztahování ke zkoumané minulosti je ambivalentní. V případě využití cizojazyčných textů autorka nepřekládá citace z anglického jazyka do češtiny. Napříč textem by autorka měla dodržovat zvolené rozlišení postsocialismus versus postsovětismus, kdy občas namísto termínu postkomunismus hovoří o postsocialismu. Autorka by také měla být důsledná v rozlišování různých typů kolektivní paměti, o nichž hovoří, zejména, když se vztahuje k *rodinné* kolektivní paměti v úvodu analýzy běloruských rozhovorů.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka dobře zvolila vzorek informantů, jimiž se stali mladí profesionálové a profesionálka působící v oblasti didaktiky dějepisu, jež se narodili v době demokratické tranzice. Autorka zvolila časově náročnou metodu dvoufázových rozhovorů, kdy celkem absolvovala 10 setkání. Je zřejmé, že získat informanty bylo obtížné jak v českém, tak v běloruském prostředí. V tomto ohledu autorka jistě odvedla dobrou práci.

V textu však chybí detailnější popis zvolené metody a způsobu kódování. Vhodné by bylo nahlédnout do kódovací knihy, seznámit nás s kategoriemi, pomocí nichž je pak text analýzy rozhovorů strukturován.

V případě běloruských rozhovorů autorka předkládá širěji zpracovanou analýzu, jíž by bylo vhodné rozdělit do jednotlivých tematických kategorií (viz komentář výše), aby analýza nabyla na přehlednosti a lépe se propojila s výzkumnými otázkami. Bohužel, autorka vůbec neanalyzuje české rozhovory. Nejspíše z důvodu časové tísně do sekce 3.2 pouze vloží několik výpovědí, které neinterpretuje, nedostává se ani na výpovědi druhého informanta. Takové opomenutí je zcela zásadní pro hodnocení této práce, jelikož pak autorka nemůže plně argumentovat své závěry – viz otázka a odpověď níže.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Autorka bohužel zcela opomenula rozpracovat analýzu českých rozhovorů, a tedy komparativní zjištění, k nimž dospěla, není možné jakkoliv ověřit.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Autorka v práci odlišuje vlastní tvrzení od tvrzení převzatých. Obecně by bylo dobré, aby se studentka držela čistě akademického způsobu reflexe problematiky, případně od začátku práci psala z angažované výzkumné pozice, která do práce proniká a není příliš reflektována v části metodologie věnované etice.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Bohužel, práce obsahuje velké množství formálních nedostatků, které zbytečně ubírají na její kvalitě. V první řadě není dopracovaný seznam literatury. Za druhé se napříč teoretickou sekcí objevují nedopracované odkazy (chybí roky publikací), autorka někde odkazuje a jinde nikoliv na stránky z téhož zdroje. Text by si zasloužil jazykovou korekturu, aby se odstranilo chybné psaní velkých a malých písmech, nesprávná interpunkce, zlepšila by se stylistika textu, doplnily by se chybějící písmena ve slovech. Množství formálních nedostatků bohužel dává tušit, že autorka psala text „horkou jehlou“, nejspíše na poslední chvíli, což je škoda.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Ráda bych vyzdvihla aktivní zájem studentky o zvolenou problematiku a velkou snahu co nejlépe nadesignovat skupinu informantů. Autorka rozhovorům věnovala množství času, které je zcela dostatečné pro bakalářskou práci a prokazuje velice dobrou orientaci v teoretickém ukotvení práce. Bohužel, nedopracovaná kapitola 3.2, jež neobsahuje analýzu českých rozhovorů, příliš stručný závěr, nedokončený seznam literatury a skutečně velké množství formálních chyb, včetně chyby již v bibliografickém údaji i samotném přehledu kapitol, kvalitu textu zásadně ubíjí. Autorce bych velice ráda nabídla vyšší hodnocení, ale současná podoba práce dané nedovoluje.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jak rozumíte termínu „instituty paměti“?

Jak byste v českém prostředí definovala oficiální paměť pracovníků/pracovnic institutů paměti? Na základě jaké literatury či výzkumů?

9. Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Celkové hodnocení práce:

Bohužel, vzhledem k časové tísní, jíž autorka čelila, jsem neměla možnost práci vidět dříve a autorku na množství formálních chyb upozornit, včetně zásadních opomenutí s kapitolou 3.2. Práce i tak – jak vyplývá z výše uvedeného – obsahuje mezery, ale skrývá také velký potenciál, který prozatím nebyl rozvinut. Obávám se, že práce nemůže ve své stávající podobě obhajobou projít, avšak pro onu teoretickou a interpretační kvalitu, jíž nyní nese, navrhuji mezi E-F.

Datum: 3. 9. 2023

Podpis: